NO ENTRA

Genero-arrazoiengatik jazarritako emakumeei asilo-eskubidea aitortzeko kanpaina

www.sinrefugio.org

CEAR-Euskadi
C/ Cristo, 9b-5ª 48007 Bilbao Telf.: 94 424 88 44 Fax: 94 424 55 38

Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi
CEAR

CEAR-Euskadi prestatua:

Koordinazioa:
Itziar Caballero

Kolaborazioa:
Andrea Gómez
Vanessa Gutiérrez
Karen Rodríguez
Olatz Salazar

Testuen eta edukiaren berrikusketa:
Raquel Celis
Suniva Martínez
Karen Musalo

Itzulpena:
Bakun – Itzulpen eta Argitalpen Zerbitzuak, S.L.

Disenua, maketazioa eta inprimazioa:
Jon Cortegoso
Tatiana González
Iván Repila
Karen Rodríguez
Gonzalo Romero
Centro reprográfico Goya

Finantziazioa:

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
ETXEBIZITZA ETA GIZARTE GAIETAKO SAILA
Garapen Lankidetzarako Zuzendaritza
DEPARTAMENTO DE VIVIENDA Y ASUNTOS SOCIALES
Dirección de Cooperación al Desarrollo

Kolaborazioa:

CENTER FOR Gender & Refugee STUDIES

CEAR-Euskadi
C/ Cristo, 9b-5ª 48007 Bilbao Telf.: 94 424 88 44 Fax: 94 424 55 38

Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi
CEAR

Babesik gabeko erdia

II. Mundu Gerraren ondoren, lehen aldiz nazioarteko komunitatearen erantzukizuntzat hartu zen jatorriko herrialdetik ihes egin behar izan zuen jendearen egoera. 1951ko Genevako Konbentzioa sortu zen, Nazio Batuen baitan; eta, konbentzio horretan, honela definitzen da errefuxiatua: arrazagatik, erlijioagatik, nazionalitateagatik, gizarte-talde jakin batekoa izateagatik edota iritzi politikoagatik jazarria izateko arrazoizko beldurra izanik, bere herrialdetik kanpo dagoen pertsona eta herrialde horren babesik jaso ezin duena edo, beldur horiek direla-eta, haren babesik jaso nahi ez duena. Hori da Espainian eta Europako legeria gehienetan asilo-eskubidea aitortzeko oinarria.

Ikuspegirik gabe

Berrogeita hamalau urte geroago, Genevako Konbentzioan jasotako jazarpen-arrazoiak –arraza, erlijioa, nazionalitatea, iritzi politikoak eta gizarte-talde jakin batekoa izatea– genero-ikuspegia kontuan izan gabe interpretatzen dira oraindik ere. Erlijio-arrazoiengatiko jazarpena modu berean sortzen eta artikulatzen al da gizonen eta emakumeen aurka? Sexuan oinarritutako gizarte-taldekoak izateagatik –hau da, emakume izateagatik– jazartzen al dira emakumeak? Giza eskubideen urraketak deskribatzean eta aztertzean, ezin da alde batera utzi haien jatorria eta ondorioak desberdinak direla emakumeentzat eta gizonentzat. Errealitateari genero-ikuspegitik begiratzea Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioa interpretatzeko modu ez-partziala da.

Zirkulua puskatzea

Gabezia historiko hori dela-eta, bi gauza eragotzi dira: batetik, Konbentzioan jasotako arrazoiengatik espezifikoki emakumeen aurka egiten diren abusu asko hautematea; bestetik, sexu biologiko horretakoak izateagatik emakumeek sufritzen duten jazarpena aitortzea. Jazarpen horrek adierazpide asko ditu: sexu-indarkeria eta -esplotazioa, familia barruko indarkeria, behartutako familia-plangintza, emakumeen sexu-organoen mutilazioa, balio eta ohitura moralak urratzeagatiko zigorrak, sexu-orientazioagatiko diskriminazioa... Genero-arrazoiengatik jazarritako emakumeen asilo-eskubideari buruzko nazioarteko eztabaida baten ondoren, agerian jarri da jazarpen hori gizarte-talde jakin batekoa izateagatik egiten dela.

CEAR-Euskadi
C/ Cristo, 9b-5ª 48007 Bilbao Telf.: 94 424 88 44 Fax: 94 424 55 38
Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi CEAR

Jazarlea

Genevako Konbentzioan jasotako jazarpen-arrazoiez gain, jazarleak ere kontuan izaten dituzte estatuek. Gobernu askok estatuko agintarien jazarpena soilik aitortzen dute. Baina, zer esan nahi du jazarpena egiteak: hura burutzea, sustatzea, onartzea ala hura eteten esku ez hartzea? Agintariek aktiboki egindako jazarpenak aitortzen dituzte gobernuek, eta alde batera uzten dituzte beren pasibotasunean egindakoak. Hain zuzen ere, hor sartzen dira genero-arrazoiengatiko jazarpen-modu gehienak.

Genero-betaurrekoak

Muga horiek errefuxiatutako pertsonak babesten dituen nazioarteko zuzenbidetik kanpo utzi dituzte emakumeen giza eskubideen urraketa espezifikoak. Gobernuek genero-betaurrekoak jantzi arte, ez dute ikusiko jazarpenak desberdin adierazten direla biktima emakumea bada, eta, zer esanik ez, ez dute identifikatuko genero-esleipenetan oinarritutako jazarpenik. Egoera hori da errefuxiatutako pertsonen giza eskubideen alde lan egiten dugun erakundeon erronka handienetako bat.

2005. urtean, Espainiak ez zien babesik eman nahi izan –nahiz eta asilo-estatutuan hala onartuta egon– beren eskubideak urratu zitzaizkielako ihesi zihoazen emakumeei. Zergatik?

Ondoren, Espainiako asilo-sisteman aurrera egin behar duten esparruak zehazten dira:

1. Genero-arrazoiengatiko jazarpenari buruzko Gobernu Jarraibideen formulazioa

Genero-arrazoiengatiko jazarpenari buruzko prozedurazko jarraibide batzuk formulatu behar ditu Estatuak, ondoren Gobernuak, legelariek eta asilo-kontuetan erabakiak hartzeko ardura duten eragileek interpretaziozko lege-gidatzat balia ditzaten.

Errefuxiatuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioaren (ACNUR) Batzorde Betearazleak generoari buruzko jarraibide batzuk garatu ditu*, eta eskaera bat egin die estatuei, behin baino gehiagotan: jarraibide horiek beren jurisprudentzian eta jardueran barneratzeko eta beren testuingurura egokitzeko eskatu die. Herrialde gutxi batzuek soilik hartu dute erantzukizun hori; esate baterako, Kanadak eta Zeelanda Berriak.

CEAR-Euskadi
C/ Cristo, 9b-5ª 48007 Bilbao Telf.: 94 424 88 44 Fax: 94 424 55 38
Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi CEAR

2. Asilo Legearen eta haren Aplikazio Erregelamenduaren aldaketa

Asiloari buruzko Espainiako araudia aldatu egin behar da, edukia ACNURen generoari buruzko jarraibideekin bat garatzeko:

- Generoari buruzko artikulatu espezifiko bat garatu behar da Asilo Legean.
- Espainiako prozedurazko jarraibideen erabilpena aipatu behar da Legearen Aplikazio Erregelamenduan, juridikoki lotesleak izango direla ziurtatzeko eta genero-ikuspegitik egokia den tratamendu bat sustatzeko.

3. Generoari buruzko jarraibideen segimendua egiteko sistema bat ezartzea

Espainian asilo-eskubidea gardentasunez aplikatzeko, generoari buruzko jarraibideei segimendua egiteko sistema bat behar da. Mekanismo horri esker, kontuak eskatu ahal izango zaizkie eragile arduradunei eta, horrez gain, jarraibideak zenbateraino aplikatu diren jakin ahal izango da.

4. Gaikuntza eta prestakuntza espezializatua

Inplikatutako eragile guztiek –erabakiak hartzen dituztenek eta abokatuek, bereziki– prestakuntza jaso behar dute:

- Gaiari buruz gehiago jakiteko eta sentsibilizatzeko.
- Pertsonak eta haien egoerak behar bezala tratatzeko gaitasunak garatzeko.

5. Genero-arrazoiengatiko jazarpena Europar Batasunean sartzea

Europar Batasunaren erakunde-esparruan, bidean da gaur egun asilorako sistema komun bat. Hori dela-eta, 1951ko Genevako Konbentzioa erabat aplikatzea sustatu behar du Gobernuak, genero-ikuspegia sartuz eta genero-arrazoiengatiko jazarpena aitortuz.

** Directrices sobre Protección Internacional: La persecución por motivos de género en el contexto del Artículo 1A(2) de la Convención de 1951 sobre el Estatuto de los Refugiados, y/o su Protocolo de 1967.*

Genero-arrazoiengatik jazarritako emakumeei asilo-eskubidea aitortzeko kanpaina

NO ENTRA: Genero-arrazoiengatik jazarritako emakumeei asilo-eskubidea aitortzeko kanpaina

CEAR-Euskadin, presio politikoa egiteko kanpaina bat garatzen ari gara, hiru helburu hauekin:

- Asilo-eskubidean eta haren prozeduretan genero-ikuspegia sar dadin sustatzea.
- Genero-arrazoiengatiko jazarpena zer den jakinaraztea.
- Espainiako Gobernuak jazarpen hori **benetan aitortzea**.

Garrantzi handiko unea da hau, Asilo Legeaberehala aldatuko delako eta ekainean jatorriko herrialdean genero-indarkeria jasan zuen emakume bati errefuxiatu-estatutua aitortuko zaiolako.

Presio-estrategia gisa, lobby-talde bat eratu da. Erakunde publikoek eta beste erakunde batzuek parte hartzen dute bertan, eta bi ekintza-ildo ari da garatzen: alde batetik, barne-jarduerak, nork bere erakundean eta bere xede-taldeetan jazarpen horren eta asilo-eskubidearen berri emateko; bestetik, berriz, kanpo-jarduerak, taldeko gainerako kideekin koordinatuta, Espainiako Gobernuari presioa egiteko.

Informazio gehiago nahi izanez gero:
Itziar Caballero González
Kanpainaren koordinatzailea
Tel.-zenb.: 94 424 88 44
ceareuskadi@cear.es

CEAR-Euskadi
C/ Cristo, 9b-5ª 48007 Bilbao Telf.: 94 424 88 44 Fax: 94 424 55 38
Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi
CEAR